

belastning for de efterladte og ikke en konkret medicinsk vurdering af, i hvilket omfang dette rent faktisk har været tilfældet.

Det forudsættes i den forbindelse, at den foreslåede godtgørelsesregel ikke vil være til hinder for en udvikling i retspraksis mod i videre omfang end i dag at give erstatning for personskade i form af psykisk skade, jf. de almindelige bemærkninger punkt 3.2.

Ved dødsfald, der er forvoldt forsætligt, vil der normalt være tale om en overtrædelse af straffelovens § 237 om drab. I disse tilfælde vil vurderingen efter stk. 2 som udgangspunkt føre til, at der bør tilkendes de efterladte en godtgørelse. Selv om skadevolderen/gerningsmanden ikke kan straffes som følge af ung alder eller utilregnelighed på grund af sindssygdom eller lignende (straffelovens §§ 15-16), vil skadevolderen som udgangspunkt fortsat være erstatningsansvarlig, således at der vil kunne tilkendes de efterladte en godtgørelse, jf. erstatningsansvarslovens §§ 24 a-b.

Hvis dødsfaldet er forvoldt ved grov uagtsomhed, indebærer vurderingen efter stk. 2, at der ud over skadevolderen grove uagtsomhed som udgangspunkt konkret skal foreligge omstændigheder, der må antages at indebære, at de efterladte i særlig grad påføres lidelse eller krænkelser som følge af dødsfaldet.

Der kan ved denne vurdering bl.a. lægges vægt på, om dødsfaldet er forvoldt på en særlig brutal og/eller krænkelende måde, f.eks. at ofret har været udsat for omfattende vold eller seksuelle overgreb inden døden eller er død på en særlig pinefuld måde. Der kan også lægges vægt på, om de efterladte har været til stede, da ofret blev dræbt, eller er kommet til stede umiddelbart efter. Hvis skadevolderen adfærd har været af særlig grov karakter og f.eks. må betegnes som grov hensynsløshed, kan dette i sig selv tale for, at der tilkendes de efterladte en godtgørelse.

Den foreslåede godtgørelsesregel forudsættes navnlig anvendt i tilfælde, hvor dødsfaldet er forvoldt under omstændigheder, der samtidig indebærer en overtrædelse af straffelovens regler om beskyttelse af menneskers liv og legeme, f.eks. straffelovens § 246 (grov vold, der har medført døden) eller § 252 (bl.a. fremkaldelse af nærliggende fare for nogens liv eller førlighed).

Forudsat at der konkret er tale om grov uagtsomhed i relation til dødens indtræden, tænkes den foreslåede godtgørelsesregel f.eks. anvendt i tilfælde, hvor ofret har været udsat for grov vold i et sådant omfang og/eller af en sådan karakter, at han eller hun afgår ved døden, eller hvor en bilist under hasarderet og hensynsløs kørsel omfattet af straffelovens § 252 forvolder en medtrafikants død.

Det bemærkes, at der vil være en række tilfælde, hvor skadevolderen vil kunne blive dømt for overtrædelse af straffelovens § 241 om uagtsomt manddrab, som ikke vil være omfattet af den foreslåede godtgørelsesregel. Dette hænger bl.a. sammen med, at straffelovens § 241 ikke er begrænset til dødsfald forvoldt ved grov uagtsomhed, men også omfatter dødsfald forvoldt ved simpel uagtsomhed.

Godtgørelsens størrelse må fastsættes ud fra en samlet vurdering af de konkrete omstændigheder i den enkelte sag. Karakteren af skadevolderen handling og den lidelse eller krænkelser, som må antages at være påført den eller de efterlevende, skal også tillægges særlig vægt ved udmålingen af godtgørelse, jf. stk. 2.

Den maksimale godtgørelse forudsættes i almindelighed at være i størrelsesordenen 100.000 kr. I sager om forsætligt drab bør der som udgangspunkt tilkendes en godtgørelse i denne størrelsesorden. Det er dog ikke udelukket i helt ekstraordinære tilfælde at tilkendes en højere godtgørelse.

Hvis dødsfaldet er forvoldt ved grov uagtsomhed, må godtgørelsen normalt fastsættes til et mindre beløb, idet det dog forudsættes, at der ikke udmåles helt bagatelagtige beløb.

Godtgørelsen kan udbetales ved siden af eventuelle andre ydelser i anledning af dødsfaldet, f.eks. forsørgertabserstatning efter erstatningsansvarslovens §§ 12-14 og overgangsbetrag efter § 14 a. Godtgørelsen kan endvidere udbetales ved siden af en eventuel erstatning til den efterladte for personskade i form af psykisk skade som følge af dødsfaldet. Godtgørelsens størrelse i den enkelte sag skal ligeledes fastsættes uafhængigt af sådanne ydelser.

Der kan i anledning af det samme dødsfald tilkendes en godtgørelse til flere efterladte, der hver især opfylder betingelserne herfor, f.eks. både til den afdødes ægtefælle og til den afdødes mindreårige børn. I givet fald vil hver af de efterladte kunne få en godtgørelse på som udgangspunkt indtil ca. 100.000 kr.

Med den foreslåede ophævelse af erstatningsansvarslovens § 18, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, vil det kunne forekomme, at en tortgodtgørelse mv. falder i arv, samtidig med at der er grundlag for at tilkendes en eller flere af de efterladte en godtgørelse i medfør af den foreslåede § 26 a. I disse tilfælde kan der ved udmåling af godtgørelsen til en efterladt tages hensyn til, i hvilket omfang den pågældende får del i den tortgodtgørelse mv., der arves. Der sigtes herved navnlig til tilfælde, hvor der er en vis sammenhæng mellem det forhold, der begrunder kravet på tortgodtgørelse mv., og dødsfaldet, f.eks. hvis gerningsman-